

Den historiske rute 13

Svar på spørgsmål 12:

C: En sigøjnerpige

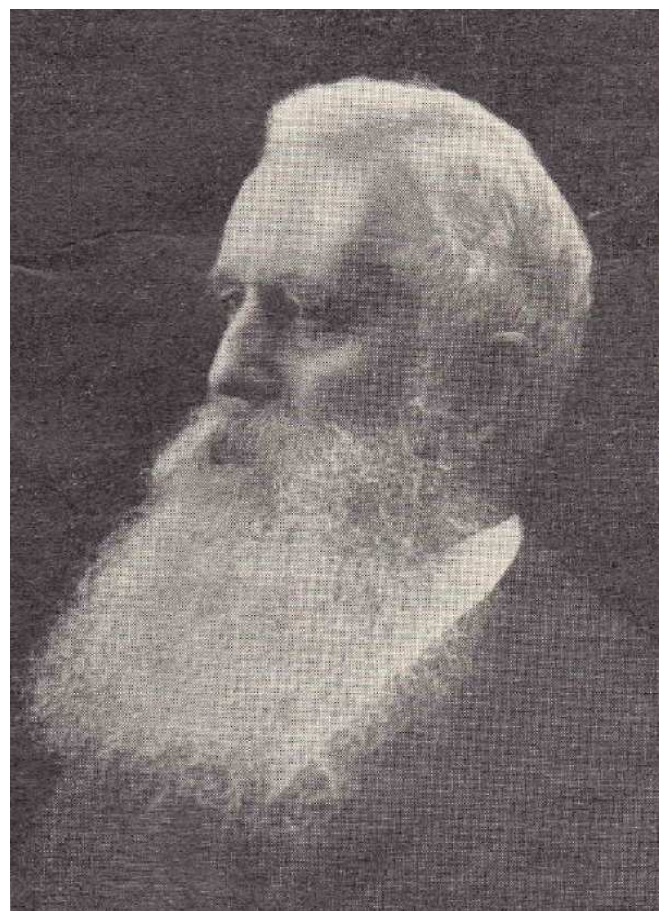
Stenens indskrift lyder:

SØNDERJYDE AF MANDIG ID, FOLKELÆRER AF SJÆLDEN FLID, DIT VIRKE PRÆGEDE EGNEN 1863 - 1922

Mindestenen er en 2½ m høj bornholmsk sandsten og udsmykket med Hans Jørgen Hansens ansigtstræk udført af billedhugger Bundgaard, København. Den blev rejst den 28. september 1923 på initiativ af en kreds af egnens foregangsmænd.

Opvækst under trange kår

Hans Jørgen Hansen kunne ikke få hjælp hjemmefra til sin uddannelse, så han

måtte optage et rentefrit lån i Broager Sparekasse. Men også gårdejereren, som han boede hos, samt en del af de lokale gårdmænd, ydede ham hjælp.

Som 18-årig drog han til København og begynde at læse på Blågårds Seminarium, som dengang hed Tangs Friseminar. Han var stærkt optaget af Grundtvigs tanker, så en uges tid efter han var flyttet til København, overværede han en af Grundtvigs gudstjenester i Vartov Kirke.

Han var ikke længe om sine studier, for to år efter blev han ved rektor Tangs mellemkomst i 1863 af enkedronning Caroline Amalie kaldet til embedet som degn og kirkesanger ved Sir Sogn.

Den foretagsomme degn.

Hans lærergerning lykkedes i en sjælden grad – både som folkeskolelærer og som lærer for de unge elever i hans aftenskole. sin ferie tog han kursus i fysik og kemi og andre fag, som han udmøntede i sin undervisning, og han fik efterhånden en større samling af bøger, skolekort, fysiske apparater, kemikalier m.v., så han bedre kunne illustrere sine foredrag i aftenskolen og andre steder.

Men mange af disse anskaffelser måtte han selv finansiere, og når egne midler ikke rakte, var han frimodig nok til at henvende sig til Caroline Amalie. Hun havde åbenbart et godt øje til den foretagsomme degn, hvilket en årelang og omfattede brevveksling bevidner:

Herr Skolelærer Hansen.

Jeg beklager ved en Misforstaaelse at være gaaet glip af Deres kjære Besøg. Herr Vendt har nu bragt mig deres Hilsen. De ønsker Beløbet af 8 Tdr. Byg udbetalt i August i steden for noget senere som sædvanlig. Jeg tror det er bedst, at jeg nu sender Dem disse 40 Rdl. som ekstra Gave og De senere som sædvanlig modtager Beløbet 8 Tdr. Byg. Jeg glæder mig over de kjære Siirboere og ønsker dem Alle vor kjære Herre og Frelsers Velsignelse. 30. juli 1870 Venligst Caroline Amalie

Men det var ikke kun lærergerningen, der optog hans sind. Han var initiativtager til oprettelsen af aktieselskabet, som stod bag tilplantningen af bakkerne i Sir Lyngbjerg, og var i mange år formand for bestyrelsen. Også Naur-Sir Skytteforening nød gavn af hans foretagsomhed. Han var således hovedmanden bag stiftelsen den 29. juli 1867.

Hansen-Sir var en ildsjæl ud over det almindelige. I flæng kan det således nævnes, at han i 9 år var folketingsmedlem for Holstebro-kredsen, i 30 år formand for Hjerm-Ginding Herreds Brandkasse, med bestyrelsen for landboforeningen i en årrække, og medstifter af Holstebro Landmandsbank i 1887 og bankens revisor i 23 år. Intet var for småt for ham, så han afså også tid til at deltage som dommer i fjerkræsavl ved diverse dyrskuer

Økonomiske problemer.

Han blev gift i 1867 og en større børneflokk kom til verden. I alt 7 børn blev det til, og da det just ikke var det mest vellønnede embede, han var kaldet til, slog indtægterne ofte ikke til. Han overvejede derfor alvorligt at søge et andet og mere lukrativt embede, men ved enkedronningens og sognets beboeres hjælp kom han over de værste vanskeligheder.

Han var meget glad for at bo i Sir, så trods de mange problemer med at få økonomien til at hænge sammen, nåede han at fejre 50 års jubilæum ved Sir Skole. Det blev markeret ved en stor fest i Sir Forsamlingshus, hvor han ved samme lejlighed sagde farvel til lærergerningen.

Ved hans afsked var et vigtigt afsnit af Sir Skoles historie også til ende, for den gamle skole blev revet ned, og en ny og mere tidssvarende skolebygning med gymnastiksal og embedsbolig blev opført. Denne skole er senere blev nedlagt, men bygningerne står der stadig. Hansen-Sir blev begravet den 1. juli 1922, og et ualmindeligt stort følge med Naur-Sir Skytteforenings fane i spidsen og med hvidklædte unge piger, der strøede blomster på vejen, fulgte ham fra hjemmet til hans sidste hvilested på Sir Kirkegård.

Spørgsmål 13:

Hvornår blev folkeskolen oprettet?

A: 1799,

B: 1814,

C: 1831.

Svaret finder du på næste informationstavle

Støttet af Fødevareministeriet og EU	
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Landdistrikter.dk
Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne	Danmark og EU investerer i landdistrikterne.
Gennem LAG Holstebro	
HEDESELSKABET	
 Friluftsrådet Tips- og Lottomidler til friluftslivet	 JYSKE BANK
 FÆRØCH FONDEN	 NORDEA FONDEN
 Holstebro Kommune	 Ringkjøbing Landbobank www.landbobanken.dk
	 Tilsted COM